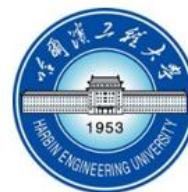

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна),
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
факультет іноземних мов (Вінниця, Україна),
Аріельський університет (Аріель, Ізраїль),
Харбінський інженерний університет (Китай),
Намсеульський університет (Корея)**

«МОВНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ»

Збірник наукових праць

Одеса-2025

Мовна освіта: виклики, перспективи та інновації: збірник наукових праць / за заг. ред. А. А. Юмрукуз. Одеса: Магістр, 2025. 102 с.

Збірник містить тексти доповідей І Міжнародної конференції з питань сучасної мовної освіти, що відбулась 16-17 травня 2025 р. на факультеті іноземних мов ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 37.016:81'243

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 26.06.2025).

Рецензенти:

К.п.н., доцент, доцент кафедри методики навчання іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського Петрова А. І.

К.п.н., доцент, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного університету Першина Л. В.

Головний редактор:

А. А. Юмрукуз, кандидат філологічних наук, доцент (ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»)

Редакційна колегія:

Єременко Т. Є., кандидат філологічних наук, професор (Університет Ушинського, Україна)

Лук'янченко І. О., кандидат педагогічних наук, доцент (Університет Ушинського, Україна)

Попова О. В., доктор педагогічних наук, професор (Університет Ушинського, Україна)

Жовнич О. В., доктор педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Ігнатова О. М., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Петров О. О., кандидат філологічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Давидович Н., доктор філософії, професор (Аріельський університет, Ізраїль)

Ян Юань, доктор філософії, Харбінський інженерний університет (Китайська народна республіка)

Сон Йонгин, старший викладач кафедри корейської мови, Намсеулський університет (м. Чонан, Р. Корея)

©Колектив авторів, 2025

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

**СТРАТЕГІЇ ЗАПОБІГАННЯ ВИКОРИСТАННЮ ШТУЧНОГО
ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ АНГЛОМОВНИХ
ПИСЕМНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ**

Галина МЕЛЬНИЧЕНКО,

*ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

Ірина ЛУК'ЯНЧЕНКО,

*ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

Актуальність. Саме поняття творчості виключає опору на штучний інтелект, адже заміна власної творчої діяльності на доробки інтелектуальних програм веде до втрати оригінальності мислення, здатності до продукування ідей, критичного мислення, до клішованості мовлення й мислення, позбавлення індивідуального стилю, у решті-решт, людина втрачає навички творчого самовираження взагалі. Усвідомлення потенційних загроз у формуванні особистості майбутнього викладача призводить до пошуку стратегій і технік усунення можливості залучення з боку студентів доробок штучного інтелекту в навчальному процесі.

В умовах навчання дисципліни «Творче письмо (англійська мова)» шляхи запобігання виникнення окресленої загрози залежить від форми навчання – дистанційного або в умовах реального аудиторного часу.

Якщо під час аудиторної роботи шляхи усунення незапланованого й неетичного використання ресурсів штучного інтелекту передбачають обмеження використання гаджетів, виконання спільних творчих робіт у режимі реального часу, використання техніки написання «від руки» тощо, то під час дистанційного навчання стратегії суттєво змінюються.

Емпіричний аналіз проблеми свідчить про те, що повністю запобігти використанню штучного інтелекту у виконання творчих робіт англійською мовою майже неможливо, але можна створити умови для того, щоб мінімізувати її вплив принаймні на виконавчому етапі, де це перешкоджає об'єктивному оцінюванню навчальних досягнень студентів. Для цього можна рекомендувати певні стратегії.

1. Змінення форми навчання.

Виконання й оцінювання творчої роботи під час *аудиторного (онлайн або оффлайн) заняття* на відміну від традиційного трактування його як частини домашнього завдання надає можливість обмежити доступ до технологій. З метою збереження коефіцієнту ефективності рекомендуємо пропонувати для

домашньої роботи тренувальні завдання, подібні до контрольних, використання штучного інтелекту при цьому не лише не зашкодить, а навпаки, озброїть студентів зразками й мовно-когнітивним матеріалом, необхідним для виконання базового завдання. Означені рекомендації підійдуть для творчих робіт академічного жанру – есе, листів, доповідей, оглядів тощо.

В умовах дистанційного навчання рекомендуємо зміну асинхронних форм виконання письмових робіт на *синхронні*, а індивідуальних на *кооперативні*, що може не лише сприяти розвитку навичок організації навчання, а й стати потужним мотиваційним фактором у роботі. Наприклад, використання техніки створення спільного продукту (планування, написання й редагування) в Гугл-документі в малих групах надає можливості відстежити етапи роботи, час виконання і затримки, викликані ймовірним пошуком інформації, якісні й кількісні показники виправлень тощо. Продемонструємо вправу малої форми, яку можна виконувати в парах (або трійках), під назвою «письмова бесіда». Метою завдання є розвиток непідготовленого діалогічного писемного мовлення, процедура виконання включає швидкий обмін писемними репліками в синхронному режимі на довільно обрану тему впродовж встановленого часу (1-2 хвилини). Основною вимогою є змістовність фраз, інтерактивність, уміння підтримати бесіду та змінити тему за потреби, лінгвістична й дискурсивна грамотність, об'єм висловлювань. (Зразок: – *What are we supposed to be doing now? – I guess speak on any topic in the written form. – Oh, great, then tell me what you think of the novel that has been on everybody's lips lately? – Which one? – ...*)

2. Персоналізація тем.

Персоналізовані завдання відповідають сучасним принципам персоналізації навчання в освітньому процесі і роблять навчальну діяльність актуальнішою відповідно до особистісних інтересів, потреб, цінностей й світобачення. Існує безліч творчих вправ, де принцип персоналізації підвищує інтерес і ефективність роботи, наприклад, «написання листа-поради від психолога». Метою завдання є розвиток непідготовленого монологічного писемного мовлення та базових навичок надання психологічної допомоги. Процедура виконання завдання передбачає три етапи (1) Підготовка карток з описом психологічної проблеми / опис студентами проблеми, яку він/вона не можуть самостійно вирішити, наприклад,

A. *I find communicating with my mother almost impossible! We fight every single day. She is always expecting me to do things her own way. What shall I do?*

B. *I've just broken up with my boy-friend and I'm trying to get back in the game. I am not doing well though, especially with my studies. Having missed several classes because of depression, I cannot catch up with the program now. What shall I do?* (Ситуації можуть бути й уявними, наприклад, сварлива дружина, агресивні однолітки тощо).

(2) Збір карток (якщо робота відбувається в аудиторії) / збір ситуацій і розміщення їх на платформі Wordwall або будь-якій іншій інтерактивній

платформі на окремих картках (в режимі Open the Box, Flashcards, Spin the Wheel).

(3) Випадковий вибір картки із проблемою і написання поради щодо вирішення проблеми.

(4) Фронтальне зачитування проблеми і поради щодо її вирішення.

Досвід апробації даної вправи на практиці свідчить про високу ступінь залученості, занурення й зацікавленості студентів, використання допоміжних ресурсів як засобу підбору вдалішої лінгвістичної одиниці або поняття, а не як способу генерування й оформлення ідей.

3. Подання завдання у такій формі, щоб його було важко виконати за допомогою штучного інтелекту.

В умовах сучасного розвитку технічного простору можливості штучного інтелекту майже необмежені, проте завдання, подані студентам в реальному режимі часу в невербальній формі і з часовим обмеженням здатні дещо пригальмувати або усунути бажання та ускладнити можливість використання таких ресурсів. Завдання у формі *слухового або наочного стимулу* здатне стимулювати творчі потреби, створюючи внутрішні передумови для писемної творчості. Наприклад, техніка «виконання нарисів під музику» ставить на меті розвиток написання розповіді/опису під музику, уяви, асоціативного мислення. Процедура його виконання спирається на два етапи: (1) прослуховування музичного уривку та створення чернетки з ключовими словами, що відображають образи, які виникають під час прослуховування; (2) написання розповіді / опису; (3) художнє читання написаного. Наявність чернетки й інтонаційно правильне оформлення є обов'язковою вимогою під час виконання завдання, що доводить доброчесність й авторство того, хто його виконує.

Іншою технікою є техніка «написання діалогу дійових осіб», під час виконання якої студенти отримують фотографію з двома особами, які спілкуються в різних умовах (напр., підлітки в холі школи, робітники офісу перед стендом з графіками тощо) / особи, яка розмірковує над чимось на фоні певного оточення (наприклад, хлопець над розгорнутою книгою, учитель біля двері класної кімнати тощо). Доброчесність під час виконання роботи підтверджується навіть шляхом спостереження за студентами: робота без опори на штучний інтелект супроводжується сміхом і жартами, якщо вона виконується в парах, а отже підвищує мотивацію до навчання. Небезпеку в даному випадку, однак, можуть становити такі сервіси для опрацювання наочної інформації, як Image Descriptor, Caption_Generator, Facebook AI, які можуть допомогти студенту створити опис малюнку.

4. Керування з боку викладача.

Управлінські процеси в даному виді навчальної діяльності передбачає присутність викладача на всіх етапах виконання роботи: (1) на початковому етапі – узгодження або перевірка плану або редагування чернетки; (2) на етапі виконання – спостереження за роботою у вигляді співучасника в гугл-документі зі спільним доступом; (3) на прикінцевому етапі – редагування й оцінювання презентації роботи, стимуляція рефлексії з боку студента (пояснення, як

створювався текст, що викликало найбільші складнощі тощо); організація сесії питань і відповідей для перевірки здатності розуміння проблеми саме в представленому ракурсі.

5. Використання сервісів для перевірки залучення ресурсів штучного інтелекту.

Унікальність штучного інтелекту проявляє себе навіть в його здатності до виявлення самого себе в рецензованих творах. Широкі ресурси детекції недоброчесності (GPTZero, QuillBot, BrandWell, AI Detection тощо) здатні досить точно виявити нетипові для студентів, відполіровані фрази та виявити підозрілий малопомітний контент. Хоча вони не є ідеальними, часто помиляються, але в поєднанні з інтуїцією викладача, знанням рівня кожного студента, можуть стати в пригоді та підтвердити або спростувати підозри.

Висновок. Сьогодні штучний інтелект часто стає в пригоді, замінюючи безплідні довготривалі пошуки інформації на отримання миттєвої конструктивної й досить надійної відповіді. Використання штучного інтелекту важко переоцінити в професійному житті під час підготовки до проведення уроків, пошуку конкретної відповіді на запитання, перевірки робіт різного типу. Однак надлишкове захоплення студентами штучними технологіями, особливо під час створення писемних текстів, загрожує втратою здатності до творчого сприйняття й опису дійсності, стагнацією мислення й невідповідністю заявленого професійного рівня, а отже зниженням ефективності виконання передбачених функцій. Найефективнішими стратегіями упередження загрозової перспективи є зміна форми й часу виконання творчих завдань, підвищення мотивації навчання, наскрізне керування творчим процесом та залучення сервісів перевірки ступеню доброчесності виконавця.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У РОБОТІ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ДОПОМОГА ЧИ КОНКУРЕНЦІЯ?

Олена ТКАЧ,

*Вчитель англійської мови, Одеський ліцей №14 Одеської міської ради,
Одеса, Україна*

Штучний інтелект стрімко проникає у всі галузі життя, зокрема в освіту. Особливо помітним є його вплив у сфері викладання іноземних мов. Сучасні інструменти – від автоматизованих перекладачів до генеративних моделей, таких як ChatGPT – змінюють саму природу освітньої взаємодії. Це породжує ключове питання: чи виступає ШІ помічником викладача, чи загрозою його професійній ролі? Системи на базі ШІ здатні адаптувати навчальні завдання до індивідуальних потреб учня, ґрунтуючись на його попередніх помилках та рівні підготовки. Це відкриває нові горизонти для реалізації принципу індивідуального підходу.

Світлана ФОРМАНОВА, Тетяна БОСА	ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ	36
Катерина ХОН	МУЛЬТИМОДАЛЬНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ТА ФУНКЦІОНУВАННІ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	38
Tetiana HULIAK	MULTILINGUALISM AND ITS IMPACT ON COGNITIVE FLEXIBILITY	41
Juliana IRKHINA	INTEGRATING FOREIGN LANGUAGE LEARNING AND PROFESSIONAL TRAINING IN PHYSICAL EDUCATION: A COMPETENCY-BASED APPROACH	45
Illia KHARCHENKO	THE PROBLEMS OF SCHOOL TEACHING IN TERMS OF CREATIVE DEVELOPMENT	47
Kateryna MULYK	MULTIMODALITY IN THE PROCESS OF INTEGRATED TEACHING PROFESSIONALLY-ORIENTED ENGLISH OF FUTURE SOCIAL WORKERS	49
Nataliia OSKINA	MULTIMODALITY AS A CONTEMPORARY STRATEGY FOR INTERPRETING ENGLISH-LANGUAGE FICTION	52
Kateryna ZAITSEVA	HOME READING AS A MEANS OF DEVELOPING ENGLISH COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS OF LANGUAGE FACULTIES	56
Антоніна ПАК, Йонгин СОН	우크라이나 한국어교육에서 문학을 통한 치유적 접근 가능성	

Section 3

Artificial Intelligence In Language Education: Opportunities And Challenges

Галина МЕЛЬНИЧЕНКО, Ірина ЛУК'ЯНЧЕНКО	СТРАТЕГІЇ ЗАПОБІГАННЯ ВИКОРИСТАННЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ АНГЛОМОВНИХ ПИСЕМНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ	61
Олена ТКАЧ	ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У РОБОТІ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ДОПОМОГА ЧИ КОНКУРЕНЦІЯ?	64
Nitza DAVIDOVITCH, Aleksandra GERKEROVA	AI AS A BRIDGE IN MULTILINGUAL LANGUAGE EDUCATION	65